

Izhaja razen nedelj in
praznikov vsak dan
opoldne.

Uredništvo je v Ljubljani,
Francišanska ulica št. 6/L,
Četilska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
bči. Rokopise se ne vrača.

Inserati: Enostolpna peti-
vrstica 75 vin., pogojen
prostor 1'25 v; razlagi in
poslano vrstica po 1'50 v;
večkratne objave po do-
govoru primeren popust.

NAPREJ

Glasiło jugoslov. socijalno - demokratične stranke.

Posamezna šte. stane
— 40 vinarjev. —

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto 72 K, za pol
leta 36 K, za četrt leta
18 K, za mesec 6 K.
Za Nemčijo celo leto 77 K,
za ostalo tujino in Ameriko
84 K. — Reklamacije za
list so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani,
Francišanska ulica št. 6/L,
Četilska tiskarna.

Telefonska št. 312.

Krinko z obraza!

Jugoslovanska politika, državna
namreč, kot si jo je preprost in pa-
meten državljani zamislil, je popolnoma
zavojena. O tem ne dvomi
več, kdor ves položaj trezno presoja.
Tudi ne ve nihče pravega izhoda iz
te zagate. Le čudimo se kratkovid-
nosti vodilnih ljudi, ki doslej še tega
niso hoteli uvideti, in če so uvideli
niso tega nikjer in nikdar priznali,
dasi bi bilo utegnito le pravo spo-
znanje položaja, omogočiti realno
delo za državni organizem, v kate-
rem bi bil mogoč vzporeden razvoj
v političnem, gospodarskem in so-
cijalnem oziru. Podlaga vsemu temu
delu bi moral biti demokratizem v
vsem, zakaj le potom demokratič-
nega sporazuma, bi državni organi-
zem dobil trdno podlago za neovi-
ran razvoj.

To se pa ni zgodilo. Izpovedka so
vse stranke naglašale ujedinjenje ju-
goslovanskih narodnih in gospodars-
kih teritorijev, ki so bistvenega po-
mena za državo, če hoče obstajati in
se razvijati. Vse te momente smo mi
upoštevali, ker je gospodarska in
kulturna enota tem sposobnejša za
življenje, čim obsejnejša je in čim več
gospodarskih in kulturnih predpogo-
jev ima za razvoj. Vsega tega pa v
Belgradu in deloma tudi po drugih
delih države niso uvideli, ali so uvi-
dali pa so se bali za svoje privilegije,
cerkev in veleposestvo za svojo po-
sest, radikalci Pašić in Protić za
svojo politično oblast. Zato tudi še
nismo imeli volitev v konstituanto.
Imeli smo edino Slovence in Dalma-
tince, ki do sedaj splošno volilno
pravo, ne pa na Hrvaškem, v Bosni
in Srbiji, zato razumemo, kako nepri-
jetno mora biti to, da bi se volitev v
konstituanto vršila v celi državi po
splošni volilni pravici, za vse dose-
danje privilegijance, katerim preti
nevarnost, da konstituanta izvede
marsikatero reformo proti volni cer-
kve, veleposestnikov in vojnih do-
bičkarjev. Trdimo celo, da so volitve
v konstituanto za vse meščanske
stranke neljuba stvar.

Slovenski klerikalci pišejo v svo-
jih listih, da je edina rešitev iz zamo-
nanosti volitev v konstituanto. In kaj
delajo v Belemgradu? Podpirajo ra-
dikalce, škofi so imeli svoj kongres,
kjer so se izrekli iz prav navedenih
razlogov tudi proti volitvi v bojzani,
da izidejo iz volitve demokratični in
socijalno pravičnejši poslanci. Kleri-
kalne stranke, srbski radikalci in še
nekaj drugih, so odločni nasprotniki,
da bi se volitev v konstituanto čim-
prej vršila.

Ljudstvo je poslalo povsodni ne-
zmogljive ljudi v predstavništvo. Šlo
je za načela sporazuma med tro-
imenskim narodom, toda politične
stranke so napravile večji razkol.

Pravi kaos so napravile s svojim bo-
jem za cerkvene in meščanske privi-
legije. Če bi bili ugotovili načela za
sporazum na demokratični podlagi,
bi bili zavarovali posamezne dele dr-
žave pred bojaznijo, da izgube na
svojih dobrinah in na svojih pravi-
cah. Zgodilo se je pa drugače: gos-
poda so sedli na konjička in diktirali
valuto nam v škodo, uvedli gospo-
darsko izkoriščanje naših pokrajin,
zatvorili meje, uvedli carino, gojili
vojno oduševstvo, umetno podraže-
vali življenske in industrijske po-
treščine. To vendar ni sporazum?
Za zunanja vprašanja se pa menda
sploh ni nihče brigal, zakaj sicer nas
ne bi bila ententa potisnila v kot ka-
kor mršavo kljuse, ki naj životari,
dokler pogine. In kulturno?

Če očitamo napake v prvi vrsti
klerikalcem, storimo to zaradi tega,
ker so ti najbolj soodgovorni za vsoto
politiko in ker imajo dva obraza:
enega kažejo ljudstvu, drugega pa
škofom in veleposestnikom.

Greh, ki jih je napravila meščan-
ska delegacija v Belemgradu iz ka-
kršnihkoli razlogov, so veliki. Pri nas
opazimo v taborih liberalne in kleri-
kalne stranke sicer nekaj kes. Oba
dnevnikarja namreč prav milo jočeta
zaradi medstrankarskih prepričkov,
češ, pustimo prepire, pa delajmo za
stvar. Oprostite, gospod! Političen
petelin še ni državnik in politik. Tu
treba več duševne inteligence, uvi-
devnosti na splošno, kar ta politična
gospoda nima, če jo presojava po
dejanjih. Demokratično soglasje se
doseže le z demokratičnim sporazu-
mom in ureditvijo medsebojnih
razmer. In v tem pogledu ta gospoda
ni imela nikdar odkritosrčne volje. V
javnosti je delala tako, v kuloarjih
belgrajskega konaka pa drugače in
na shodih pa po razpoloženju občin-
stva. Zato pravimo povsem opravi-
čeno: krinko z obraza.

Ze zadnjič smo svetovali, da naj
prebivalstvo samo napravi konec
tem komedijam. Stranke same se
morajo sporazumeti in dati direkten
nalog predstavnikom, če ne pride
prej, po zaslugi neodkritosrčnih po-
litikantov do Protić-Pašičeve dikta-
ture, da je treba sporazuma. Če pa
hočejo gospoda nadaljevati dose-
danjo krtovo in protiljudsko politiko,
potem proč z njimi! Bolj političnim
strankam s krinko na obrazu, stran-
kam, ki delajo na eni strani za me-
ščanski in kapitalistični despotizem,
na drugi strani pa slepe nezavedno
ljudstvo s frazami o demokratizmu
in socijalni pravičnosti!

**Delavci, delavke! Prido-
bivajte „Napreju“ novih
naročnikov!**

Naznanilo rudarjem.

Na poziv k orožnim vajam bi se
moralo odzvati približno 2400 rudar-
jev letnikov 1896., 1897., 1898. iz
premogovnikov v Trbovljah, Hrast-
niku, Zagorju, na Ojstrem, v Kočevju
in Rajhenburgu. Ker bi s tem po-
zivom utrpela produkcija premoga
velikansko škodo in bi morali rudarji
gornjih letnikov odrediti k orožnim
vajam že 21. t. m., je sodr. Sitter iz
Trbovelj poslal ministrstvu za šume
in rude, sodrugu Antonu Kristanu na-
stopno brzojavko:

»Od premogovnikov Trbovlje,
Zagorje, Hrastnik, Ojstro, Kočevje
in Rajhenburg mora približno 2400
rudarjev, najboljših kvalificiranih de-
lavcev letnikov 1896., 1897., 1898.
odrediti k vojakom. Ker premogo-
kopna družba ne more dobiti za te
delavce nobenega nadomestila kva-
lificiranih rudarjev in bi produkcija
vsled tega trpela, se prosim, da se
ukrene, da delavcem teh premogov-
nikov ni treba odrediti k vojakom.

Sitter.

Na to brzojavko je minister sodr.
A. Kristan odgovoril brzojavnim po-
tom sledeče:

Vsi letniki 1896., 1897., 1898., za-
posleni pri rudnikih v Trbovljah,
Hrastniku, Zagorju, Ojstru, Kočevju
in Rajhenburgu so oproščeni vojaške
službe.

A. Kristan.

Zmagali so ...!

In zopet je vlada demisionirala,
zopet je na dnevnem redu vprašanje
rekonstrukcije kabineta. Navadni
opazovalec in politični laik bo re-
kel: no, pa dobro, prišla bo pač no-
va vlada, kabinete krize niso nič
izrednega. Res, kriza kake vlade,
vprašanje enega kabineta ni noben
svetovni problem. A to, kar se do-
gaja pri nas, ni več navadna ministr-
ska kriza. Mi preživljamo v resnici
državno krizo, ki je predvsem kriza
naše ekonomske obnovitve, našega
napredka, vsega našega socijalnega
razvoja.

Ko se je pred mesecem konsti-
tuirala sedanja vlada, v katero so z
demokratično stranko vstopili tudi
trije naši poslanci, smo se nadejali,
da bo mogoče preživeti še teh par
mesecev državnega provizorija v
plodonosnem in koristnem delu, ki
bo zlasti pospešilo našo definitivno
ureditev, pri čemer bi moral izreči
ves narod potom volitev svojo naj-
pomembnejšo besedo. Toda motili
smo se. Nismo mogli pač misliti, da
so meščanski politiki zgolj zaradi
svojih strank pripravljeni žrtvovati
interese 12 milijonov ljudi. Opozicija
ni bila toliko močna, da legalnim,
parlamentarnim putem vrže vlado.
Ker ji je torej to nemogoče, se je
jela posluževati opozicije in sabo-

taže. S to zaboto je vsaj ono malo,
ki je bilo nujno potrebno. Sabotirala
je novi volilni zakon, ki naj bi na-
šemu narodu omogočil, da v naj-
bližnjem času izreče svojo suvereno
voljo, sabotirala je in preprečila iz-
vedbo agrarne reforme in vseh dru-
gih nujnih socijalnih reform, in s tem
izzvala pogubonosno krizo, katere
rešenje in konec se niti približno ne
more določiti.

A kdo je ta opozicija, ki ni imela
niti moralnega ugleda, niti narodne-
ga poverjenja za tako pogubonosno
delo? To opozicijo tvorijo sami hete-
rogeni stvari, ki nimajo niti enot-
nega vodstva, niti enotnega naziranja.
To so srbski radikalci, dosedaj vla-
dajoča stranka v Srbiji. Ta stranka
je buržujska, reakcionarna, ohola,
vajena absolutne nadvlade. Tu so
slovenski klerikalci, stara črno-
rumena avstrijska in reakcionarna
stranka, ki se je do včeraj ogrevala
za staro himno »vse za dom in ce-
sarja«. To je prijateljica zloglasnih
dunajskih krščanskih socialcev, ka-
teri je nad vsem oblast katoliškega
klerika in kulturna reakcija. Ta stran-
ka se ne more pomiriti z mislijo, da
morejo na vladi sedeti naprednejši
ljudje, posebno če so to socijalni de-
mokrati. Take države klerikalci no-
čejo; oni hočejo nasprotno državo, v
kateri bodo vladali škofje in kato-
liške dinastije. — A kaj naj rečemo
o tretji skupini, o t. zv. »Narodnem
klubu«? To je čudna godla so-
cijalnih in kulturnih reakcionarcev,
z okamenelo državopravno nazdo-
beno mentaliteto, stranka liberalne
oblomovščine, ličnih mrženj in ka-
pric. Ta pisana vojska se nagiba se-
daj na desno, sedaj na levo, ne more
ne naprej, ne nazaj, ne ve, kaj hoče,
ne ve, kaj noče.

Ta opozicijska vojska pred-
stavlja gomilo, okoli katere so se
zbrali vsi parlamentarni odpadniki.
Od kluba starega srbijskega reak-

cijonarca Ribarca, do klub Bogdana
Medakovića de Rakitje ter klerikal-
nih bunjevcev in veleposestnikov iz
Vojvodine.

Ta pisana vojska ni imela pogu-
ma, da bi pri glasovanju o proračunu
zapustila skupno dvorano, ampak je
storila to samo v toliko, v kolikor je
bilo potrebno, da zmanjka število
glasov za kvorum. Vlada je imela
večino, toda parlament ni mogel de-
lati, ker ni hotela opozicija sodelo-
vati pri glasovanju. Tako torej v ne-
izvrševanju svojih dolžnosti, v sabo-
taži parlamenta v tili obstrukciji
obstoja ta velika »zmaga« opozicije.
Toda za to zmago v sedanjih težkih
časih je boljše, da ne prevzamejo od-
govornosti pred narodom.

Na ta način je ta opozicija »vrgla«
sedanjo vlado, preprečila gosposdar-
ski in kulturni razvoj v državi. Se-
danje narodno predstavništvo ni ho-
telo delati, zato ga je bilo treba po-
slati domov ter pozvati narod, da iz-
voli novo ustavno telo, da izvoli
predstavništvo, ki bo zgradilo dr-
žavo tako, kakor bo on zahteval.

Narod naj pove, če hoče, da vla-
dajo nad njim reakcija, veleposest-
niki, popi, škofje, knezi, vojni milijo-
narji, ali če hoče zmago demokra-
cije, napredka in kulture. Razlog, da
bo mogoče izvesti tak volilni zakon,
po katerem bo mogel narod s tajnim
glasovanjem po proporu izreči svo-
jo sodbo, je bil edino našim sodrugom
merodajen, da so vstopili v vlado.
Preprečiti so hoteli, da bi buržuazija
še naprej sleparila narod.

A sedaj? Dosedaj še nimamo na-
tančnih vesti, kako se bo izvršila kri-
za, a to vemo, da njena končna reši-
tev ne pride popreje, dokler narod ne
izgovori. Kdor hoče koristiti ljud-
stvu, naj dela na to, da pride narod
potom volitev za konstituanto čim-
prej do odločilne besede. Potem bo
drugače.

**Danes smo pričeli priobčevati roman svetovnega
norveškega pisatelja Knut Hamsuna „Glad“.**

Berite ga vsi!

Moderni sužnji.

(O življenju kmečkih poslov.)

Z dežele smo prešli: slučajno
mi je prišel v roke oni »Naprej«, v
katerem se članek zavzema tudi za
nas uboge parije-kmetse. Od
prve do zadnje črke sem hlastno
prečital vaš list — saj je bila dose-
dal moja edina dušna hrana »Domo-
ljub« — in spoznal z veseljem, da bi
pač vsak branja zmožen posel mo-
ral ga čitati, kajti samo socijalno-de-
mokratična stranka zastopa v resni-
ci in brez ozirov interese vseh tep-
tanih in ponižanih. Res velikanski je

kontrast med življenjem kmetkega
hlapca in življenjem bogataša-kapi-
talista. Novodobni moralist se zgraža
nad suženjstvom v starem veku, mo-
dernega suženjstva v pravem pome-
nu okrog sebe pa ne vidi.

Naj navedem samo malo prime-
re iz življenja kmetkega posla, ki
sem ga trpel na lastni koži in ga še
trpim, pa naj potem še kdo reče, da
kmetiki posli niso pravi sužnji. Živ-
ljenje takega parija se začne navad-
no v borni koči, včasih celo v hlevu.
Mati mu je zapeljana revica, ki služi
kruhek mogoče pri očetu svojega
otroka, ali pa uboga kočarica, ki je
oblagodajena z otroci kakor zajčja

LISTEK.

GLAD.

Spisal Knut Hamsun. — Poslovenil
Fran Albrecht.

PRVO POGAVJE.

Bilo je tedaj, ko sem pohajkoval po Kristi-
janiji in stradal, v tistem čudnem mestu, ki ga
nihče ne zapusti, predno ga ni zaznamovalo

Bedé sem ležal v svoji podstrešnici in slišal, ko
je pod mano bila ura šest; bilo je že precej dan
in ljudje se pričeli tekat po stopnicah gorindoli.
Spodaj pri vratih, kjer je bila moja izba tape-
cirana s starimi številkami »Jutranjega lista«,
sem lahko razločno čital razglas nadzornika
svetilnika in pa debelo tiskano oznanilo sve-
žega kruha peka Fabijana Olsen.

Čim sem odprl oči, sem pričel po svoji
stari šegi premišljati, ali imam danes kaj ta-
kega, česar bi se lahko veselil. V poslednjem
času mi je šlo precej precej trdo; moja imo-
vina je kos za kosom romala k »stricu«, postal
sem nervozen in nestrpen; nekajkrat sem
moral radi omotičnosti, ki me je napadla, ostati
do ves dan v postelji. Semintja, ako mi je bila

sreča mila, sem prejel od kakšnega časnika za
podlistek pet kron honorarja.

Vse bolj se je daniilo in že sem pričel pre-
birati oglase doli pri vratih; lahko sem razlo-
čeval celo medle, režeče se črke »perilo za
mrtvice oddaja perica Andersen, v veži na
desno«. S tem sem se ukvarjal dolgo časa; spo-
daj sem slišal biti uro osem, predno sem vstal
in se oblekel.

Potem sem odprl okno in se razgledal ven.
Od tod, kjer sem stal, sem lahko videl vrh za
perilo in odprto polje; daleč zunaj je ležal kup
gramoza od kovačnice, ki je pogorela in ki ga je
pospravljalo nekaj delavcev. Z lehtmi sem se
podprl na oboknico in se zastrel v zrak. To
bo po vsej priliki lep dan danes; prišla je jesen,
ta nežna hladna letna doba, v kateri vse menja
svojo barvo in nato pogine. Repot, ki se je bil
na ulici že pričel, me je vabil na prosto; ta
prazna izba, ki so se ji tla ob vsakem koraku,
ki sem ga napravil, upogibala gorindoli, je bila
vsa kot nepriljudna rakev; nobene peči, vrata
brez prave ključavnice; ponoči sem navadno
obdržal nogavice na nogah, da so mi bile jutraj
nekoliko bolj suhe. Edino, kar me je navdajalo
z veseljem, je bil majhen, rdeč gugalnik, v ka-
terem sem posedeval zvečer in sanjaril in mislil
vsakovrstne reči. Ako je zavel oster veter in so
bile spodnje duri odprte, so prihajali skozi tla in
stene vsakovrstni čudni ječči glasovi in »Ju-

tranji list« doli pri vratih se je raztrgal v dol-
žini cele roke.

Dvignil sem se in pričel brskati po culici,
ki je ležala zadaj v kotu tik moje postelje, ako
bi nemara našel kaj za zajtrk; toda zaman;
nato sem šel spet k oknu.

Sam bog vedi, sem premišljal, se mi res ne
bo nikoli več posrečilo, da bi našel kak opravek.
Ta množica odklanjajočih odgovorov, to
polovično obljubljanje, ta odkriti ne, se gojene
in goljufane nade, novi poskusi, ki so se vsa-
kokrat razblinili v nič: vse to je uničilo moj
pogum. Naposled sem se potegoval za mesto
blagajniškega sluga, toda prepozno sem prišel
in si razumtega nisem mogel preskrbeti petde-
set kron kavcije. Vedno se je pojavila kakšna
ovira. Tudi pri gasilcih sem se bil že javil. Stali
smo, okroglo petdeset mož, v predsobi in bočiji
svoje prsi, da bi napravili vtis velike moči in
drznosti. Pooblaščenec gasilcev je hodil okoli
in jih ogledaval, ki so se potegovali za službo,
obtipaval jim roke in stavil nanje to in ono
vprašanje; mimo mene je kar šel; samo z glavo
je stresel in rekel, da radi očal ne morem priti
v poštev. Sel sem še enkrat tja, brez očal, in
sem stal tam z namršeni obrvi in sem zo-
strel svoj pogled kot nož, mož pa je šel mimo
mene in se je smehljaj — zopet me je bil spo-
znal! Najhuje je bilo, da je pričela moja obleka
postajati slaba, da sem se jedva še kot človek

dostojne zunanosti mogel potegovati za kako
mesto.

Kako pravilno in gladko je šlo z mano ne-
prestano navzdol! Nazadnje sem bil brez vseh
mogočih stvari; niti glavnika nisem imel več
ali kakšne knjige, ki bi jo bral, kadar mi je po-
stalo vse preveč težko. Tekom celega poletja
sem hodil na pokopališča ali v grajski park, kjer
sem potem posedoval in pisaril članke za
časnike, kolono za kolono, o nalezljivostih
rečeh, čudaške domisleke, kaprice, iznajdbe
moje nemirne lobanje; v svoji brezupnosti sem
si često izbral najbolj čudne snovi, s katerimi
sem se dolgo trafil in ki nazadnje še niso bile
sprejete. Ako sem dovršil en članek, sem koj
pričel drugega; urednikov ne me je le redko-
kdaj poparil; venomer sem si ponavljal, da se
enkrat vendar mora posrečiti! In resnično,
včas, ako se mi je kaj posrečilo, mi je delo
enega samega popoldneva prineslo pet kron.

Spet sem se oddaljil od okna, stopil k umi-
valniku in si naškropil nekaj vode na svoja
hlečna kolena, da s opočetnega in bila videti no-
vejša. Ko sem to opravil, sem vtaknil kot na-
vadno papir in svinčnik v žep in šel ven. Tih
sem se splazil po stopnicah, da bi ne vzbudil
pozornosti svoje gospodinje; že pred nekaj
dnevi bi moral plačati svojo stanarino, a nisem
imel s čim.

(Dalje prih.)

v svojem gnezdu. Komaj je revče osem do deset let staro: »marš služiti!« S prva za pastirja, pozneje za hlapca, s kojim je tudi izčrpana lestvica njegove karijere. V šolo ne hodi, v analifabetstvo je obsojen že takoj iz početka. Tudi če bi sam hotel hoditi v šolo, najde se še vedno, vzlic »stroгим« šolsko-obveznim odredbam, vse polno izgovorov, da se »parija« izobrazbi odtegne. Saj na kmelih še vedno zelo prevladuje, vsaj napram »učenosti«, koja se ne tiče motike in kose, kakor sploh napram vsem knjigam, razven »mašnih bukvic«, precej neprijazno razpoloženje. Od štirih jutraj do desetih zvečer ali pa tudi še dalje se dela nepretrgano. Če si hoče posel privoščiti količkal oddiha, pa že vpije gospodar nad njim, obkladač ga z najizbranejšimi priimki. In to delo ne pozna odmora niti ob nedeljah. Komaj toliko, da utegne k maši, kjer mu debeli in siti gospod župnik pričuje o zvestobi in pokorščini, ponižnosti in drugih takih lepih čednostih, ki naj bodo dika hlapcev in dekel. Komaj pride domov, že mora na delo: krmiti živino, čistiti konjsko opravo in druga lažja opravila, ki se štejejo v »počitek«. Zvečer pa, ko je vse opravljeno, mogoče gre z drugimi nekoliko v gostilno. To poslednje pa je že vsek njegove zabave. Spla celo življenje v hlevu, pokrit z razdrapano odejo na slani brez posteljnega perila. Na stara leta ga pa za njegovo težko in pošteno življenje čaka — beraška palica. In če ga pri beračenju zaloti oko postavbe, pa ima za seboj zapor, odgon in kar je še takih »poboljševalnih« sredstev. In nazadnje konča revni posel svoje življenje tam, kjer ga je večinoma prebil — v hlevu. In zato se mu bo morda po smrti še očitalo, da ni ničesar prihranil, da je vse zapravil... In vendar ni revež celo svoje življenje niti toliko zaslužil, kolikor porabi v enem samem večeru kak — vojni dobičkar. »Civilizirani« pa mirno gleda na vse to in se najraje zgraža nad — kastami v Indiji in nad suženstvom starega veka?

In razume se, da ne sme manjkati po vsem tem niti ljudi, ki se jeze nad begom kmečkih poslov v tovarne in rudokope. Reformirajte temeljito njihov položaj, pa vam ne bodo več uhajali! Odpravite to sramoto modernega časa, potem se šele zgražajte nad starim.

Socijalno - demokratska stranka pa naj budi in vzgaja tudi naše posle, naj agitira tudi med nami ubogi kmečkimi »parijami«, hvaležni ji bomo, oklenili se je bomo, ker bomo končno vsi videli, da je le v njej naša rešitev!

T. Š. v imenu mnogih.

Glose.

Gibanje težakov (kmetov) v Dalmaciji. Odposlanci težakov, ki so združeni v Dalmaciji v »Pokrajinski težaški savez« v Splitu so dne 7. sept. t. l. sprejeli to-le resolucijo: 1. Konstatiramo, da se otežuje vstvarjenje zakona o agrarni reformi od strani antisocialnih in reakcionarnih elementov, ki s tem zadržujejo vsak napredek in izstavlja domovino v nevarnost revolucije in razkrajajo etični razlog ujedinenja. Zahtevamo še enkrat, da naj pripada zemlja samo ekonomsko neodvisnemu težaku (kmetu). Nočemo mirovati prele, predno se ne izvede pravična agrarna reforma. 2. Protestiramo proti redovitim davčnim, ker jih smatramo nedostojnim za svečeno in škodljivim za kmete ter zahtevamo, da se ta zadeva reši zakonitim putem.

Albanija in imperijalistična Italija. Vso Albanijo je zasedla italijanska vojska. Ali Albanija ne bo prenesla tudi te tretje zasedbe. V severni in srednji Albaniji se upirajo. Italija se napenja, da bi obdržala Albanijo in razpisala v to svrhu mnogo zlata. Arbanasi hočejo, da Italijani zapustijo Albanijo in zahtevajo samostojnost, da rešijo sami svoje notranje zadeve. Dokler ne prenehajo zunanji vplivi od strani Italije, Grške in Jugoslavije, toliko časa bo Albanija vedno predmet spora med temi tremi državami. Ekonomsko stanje Albanije propada, ker so Italijani vse monopolizirali. Seveda to Italija imela velik vpliv na vso balkansko politiko, če obdrži Albanijo. Arbanasi so poslali Irfan beja v Pariz na mirovno konferenco, da tam zahteva samostojnost Albanije.

Ujetniki v Sibiriji. Novosadska »Sloboda« prinaša pismo nekega Slavonca iz Vladivostoka od meseca maja t. l., kjer pisec pravi, da je v Sibiriji mnogo vojakov ujetnikov, Srbov, Hrvatov in Slovencev, katerih je tam še več kot 10.000. Piše, da se vlačijo ob železniških progah semtertja in da veliko trpe. Predani so na milost in nemilost gotovih

ljudi Kolčakovih sorte, ki jih enkrat vzamejo v svoje čete, potem zopet izpuščajo, zapirajo itd. Vsi ti ljudje težko čakajo na oni čas, ko se bodo lahko povrnil v domovino in vprašujejo, če je vlada že kaj storila za njih povratek v domovino, da jih reši samovoljnosti ljudi, ki delajo in razpolagajo z njimi, kakor se jim zadi. — Pristavljamo, da je že skrajni čas, da vlada res kaj ukrene za te reveže in istotako za one naše ljudi.

Brzoiavne vesti.

Jugoslavija.

Izmena avstrijskih bankovcev. LDU. Beograd, 18. Vse podružnice avstro-ogrške banke so prejele nalog, da pripravijo svoje tresorje in ojačijo stražo zaradi prevzetja novega državnega denarja, ki jim bo doposlavljen v večjih množinah v izmenjo za avstrijske bankovce.

Po svetu.

Proglasa italijanske vlade na vojaštvo.

LDU. Trst, 18. Listi poročajo: Generalni poročnik Gandolfo Asclepsia, poveljnik 26. armadnega zbora, je naslovil četam na Reki naslednji razpis: »Da se vzbudi zopet čut dolžnosti v vojakih in oddelkih, ki so kršili svoje dolžnosti s tem, da so zapustili svoja mesta in šli na Reko, da se udeležijo D'Annunziyevga podjetja, narekujejo: 1. Oddelki in vojniki, ki se nahajajo s svojimi polki ali pa sami na Reki, se morajo vrniti pred potekom 18. t. m. na to stran premeine črte in se predstavit pri poveljništvu v Kautridi; 2. podpoveljnik Gabriele D'Annunzio in vsi častniki, ki se nahajajo na Reki, da mu pomagajo pri delu, morajo v istem roku zapustiti Reko; 3. vsi kršitelji te naredbe se bodo smatrali za ubežnike in upornike in bodo kaznovani po pravilih vojaškega kazenskega zakonika.«

LDU. Trst, 18. Glasom Agenzie Stefani je general Badoglio naslovil na podrejene čete v Juljski Benetici naslednji proglas: »Nekateri častniki in vojniki so, pokoreč se glasu srca, tendenziozno zaslepljeni, češ, da delajo sporazumno z vlado in v interesu domovine, zapustili svoja mesta, in so odšli protizakonitno potom na Reko; s tem so si napravili velikansko odgovornost in ustvarili položaj, ki se ne sme odobriti in ne trpeti. Z najglobokejšo žalostjo smo vsi, ki ljubimo domovino in vojsko, prvič videli, kako so nekateri med nami pozabili na svojo dolžnost, kako se niso spomnili prisige in kako so se ločili od one globoke in znamenite discipline, ki je bila vedno čast in slava italijanske vojske. Ta bol je tem težja in tem večja, je neodobravanje tega nepremišljenega čina, ker v teh težkih časih ne more čim nekoliko oseb stopiti na mesto vladne oblasti, ki edina more in mora voditi državo k njenemu cilju. Nagibi srca so plemeniti, velikodušni, toda pot, po kateri hodijo, ni vedno najboljša in najkrajša. Velik narod, kakor je naš, mora ustvarjati svojo bodočnost previdno in trezno.

Nihče ne more čutiti boljše od nas, kako so ljudi čuti in glasovi še nerojenih bratov; toda nihče nima take dolžnosti, kakor vojak, da ne ogroža sadov zmage in da ne stavlja v nevarnost bodočnosti in na obstoja domovine.

Častniki in vojniki, ki ste tolikokrat gledali smrti v oči, polni čuta dolžnosti, ne pozabite, da je moč vojske v pokorščini. Disciplina in zvestoba vseh oddelkov naj osamijo

Leonid Andrejev umrl.

Kakor se poroča, je umrl na Finskem najslavnejši moderni ruski pisatelj, velika ruska duša, Leonid Andrejev. Andrejev je avtor mnogih slavnih del, bil je novelist in dramaturg. Veliko njegovih spisov je prevedenih tudi v slovenščino. Ob letošnji otvoritvi dramskega gledališča se je uprizarila njegova slikovita drama: »Dnevi našega življenja«, v kateri smo lahko spoznali vso moč njegove duše. Velika sta njegova simbolna dela Anathema in »Car ghed«. Pred mesecem je bila prevedena na slovenščino njegova novejša drama »Gaudemus«.

Toda vest, ki nam naznanja smrt Andrejeva, upamo da je preuranjena, daširavno se zadržuje, da je istinita.

Poziv

slovenski javnosti in poklicanemu faktorjem radi omogočena otvoritve univerze.

Po predpisu univerzitetnega zakona konstituirani univerzitetni svet

ki se nahajajo že 10 mesecev nleli v Italiji, kljub temu, da smo zavezniki entente.

Naseljevanje židov v Ameriki. Ameriški listi poročajo, da je 40.000 poljskih židov ameriško vlado prosilo za dovoljenje, če se smejo naseliti v Ameriki. Pričakuje se, da bo pričelo prihajati v najkrajšem času mnogo izselencev iz srednje Evrope v Ameriko.

reški dogodek in naj narede, da bo pozabljen. Domovina mora vsak čas lahko računati na svojo vojsko, kakor na najgotovjšo oporo moči in ugleda.

DIPLOMATSKI ODNOSAH Z AVSTRIJSKO REPUBLIKO.

LDU. Dunaj, 18. (DunPU.) »Deutschösterreichische Staatskorrespondenz« javlja: Danes je bil pri državnem kancelarju dr. Rennerju kot državnemu tajniku za zunanje stvari prvi sprejem diplomatskih in vojaških misij. Napram zastopnikom zavezniških in pridruženih držav je izjavil dr. Renner, da že od dne, ko je bil podpisan st. germainski mir, obstoji možnost, vzpostaviti prijateljske odnose med avstrijsko republiko in zavezničimi ter pridruženimi državami; vsled tega bo republika v najkrajšem času poslala vsaki posamezni izmed teh držav noto s prošnjo, naj stopi v redne diplomatske odnose z republiko. Zastopniki zavezniških in pridruženih držav so odgovorili, da po njihovem mnenju ni nobene zapreke za to, in večina zastopnikov je mogla tudi izjaviti, da bodo države, ki jih zastopajo, ustanovile na Dunaju poslaštva. Zastopniki Anglije, Francije, Zedinjenih držav in Italije so obljubili tudi, da bodo poročali svojim vladam o težki premogovni krizi, ki vlada na Dunaju. V razgovoru z zastopniki nasledstvenih držav je državni kancelar naglašal potrebo, da se med avstrijsko republiko in temi državami udeležijo prijateljski odnosi in obnovi gospodarski promet.

SPLOŠNA STAVKA POŠTNIH NASTAVLJENCEV V ITALIJI.

LDU. Rim, 18. (DunKU.) »Avanti« javlja, da se bo v četrtek o polnoči v vsej Italiji začela stavka poštinih in brzoiavni nastavljenec, ako se njihov spor ne reši mirnim putem.

PRED PREVRATOM V NEMČIJ.

LDU. Dunaj, 19. (ČTU.) Kakor doznava berlinski poročevalec dunajskega lista »Wiener Mittagspost« iz verodostojnega vira, se računa v Berlinu z novimi radikalnimi prevratnimi poizkusi. Generalno stavko berlinskih kovinskih delavcev, ki se nahaja tik pred izbruhom, označujejo radikali kot prvi pričetek prevratnega gibanja. Državna vlada je ukrenila vse potrebno, da prepreči nemire ter vzdrži mir in red.

Prusko-poljska meja zaprta.

LDU. Berlin, 19. (DunKU.) Kakor javlja »Vorwärts«, je prusko-poljska meja odslej v Nemčiji nabrane prostovoljce popolnoma zaprta. Obmejne posadke imajo navodilo, da proti vsakemu, ki bi poizkusil prekorčiti mejo, rabijo orožje.

Perzijska priznala družavo SHS

LDU. Beograd 18. Perzijska vlada je uradno priznala kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Poslanik Perzije pride v kratkem v Beograd, da izreči svoje poverljivce.

prvih imenovanih profesorjev univerze v Ljubljani se obrača do slovenske javnosti in poklicanih faktorjev, da mu priskočijo na pomoč in pomagajo pospešiti otvoritev našim dijakom tako nujno potrebne in za naš kulturni napredek tako važne najvišje šolske in znanstvene institucije, kakor je naša univerza. Najprimitivnejši pogoj za možnost poslovanja vsencilišča pa še ni izpolnjen. Univerza in precejšen del profesorjev in dijakov je in — kakor se je bati — tudi ostane brez strehe. V vprašanju poslovanja naj naša javnost podpre tozadevno akcijo univerzitetnega sveta, v vprašanju stanovanj pa naj nam tisti, ki jim je ležeče na naši univerzi in ki goje do nje simpatije, pomagajo, da se hitro in ugodno uredi stanovanjsko vprašanje tudi za nas. V tem pogledu je sedaj najnujnejša potreba predvsem ta, da dobe čim preje primerna stanovanja oni že imenovani profesorji, ki jih še nimajo. Naloga v univerzitetnem svetu združenih profesorjev je, da vsestransko organizirajo mlado univerzo. Dela imajo tedaj vsi praki glave. Ako pa jih je več brez

stanovanja, je to delo sploh izključeno. Omenimo naj le mimogrede, da sta ravno člana, ki sta po svoji prejšnji univerzitetni službi najstarejša ter imata tedaj v tem oziru največ prakse, brez stanovanja in da se eden izmed njih nahaja naravnost v nemogoči situaciji, ker mora s številno rodino bivati v podstrešni sobici v neki oddaljeni vasi na deželi. Pa tudi za bodoče je to vprašanje tako važno, da dobi na pr. naša univerza znamenitega učenjaka za srbsko-hrvatski jezik in književnost le tedaj, ako mu preskrbi stanovanje. Mnogokaj bo treba tudi ukreniti glede dijakov. Vse to pa se že zelo mudi, pa se ne more več čakati na to, ali se bo čez daljši rok posrečilo kako stranko dovesti do tega, da zapusti svoje stanovanje, ali ne. Kake gotovosti pa, ali se bo odkazalo kakemu profesorju stanovanje ali ne in kdaj, ni nobene. Popolnoma mogoče je, da pridejo tisti profesorji, ki imajo biti šele imenovani, sploh zadnji na vrsto ali pa nikdar. Bela Ljubljana pokazi, da visoko cenijo svojo univerzo in iskreno ljubijo svojo mladino in da ji je resno na tem, da se univerza čim preje uredi in otvori. Narodna dolžnost naših organizacij in tudi posameznikov je, da se odzovemo našemu pozivu in pomoremo po svojih močeh. Nasveti in ponudbe naj se pošiljajo univerzitetnemu svetu v Ljubljani, Deželni dvorec.

Univerzitetni svet univerze.

Vprašanje dijakovbeguncev.

Veliko se je že govorilo o beđi beguncem, veliko se je tudi že pisalo o tem, toda nihče ne more prav pomeniti, kar trpijo ti ubogi pregnanci brez lastne grude, brez doma. Samo ob sebi umevno. Cesar sam ne okusi, tega prav ne pojmi! Toda njih položaj, osobito pa položaj dijakov, je obupen. Kdor je napravil nekaj šol pred vojno in morda še med vojno s pomočjo raznih podpor in ustanov, ne more sedaj šole kar kratkoma pustiti. Rokodelstva ni zmožen, ker se ga ni nikdar učil. Ali naj živi od samega zraku? Begunci v taboriščih imajo še skoro najboljše, ker so preskrbljeni s hrano — čeravno pičlo — z obleko ter s stanovanjem. Toda dijak, ki gre nadaljevat svoje študije? Dozdaj mu je njegov položaj v majhni meri omilila begunska podpora. Zadostovalo sicer ni teh 4 K na dan, toda nekoliko si je dijak že pomagal z njimi. A sedaj, ko bo begunska podpora ustavljena, ali naj živi z drugimi vred tisto obupno življenje v taborišču? Kako dolgo? In ko bodo taborišča razpuščena?

Begunski fond, pravilo, je že izčrpan. Kako, zakaj že — to so postranske stvari, v katere se mi nečemo vmesavati. Dejstvo je le, da ne smemo več upati na podporo, katero smo dosedaj uživali. V zasedeno ozemlje nas pošiljajo, v našo »pravo« domovino, — v Italijo! Not! Navsezadnje je to res edina pot, ki nam še preostaja. Ali pomislite pa, kaj bi nastalo iz tega, če gremo v Italijo? Razume se, da gremo nadaljevat študije; in ker se sami ne bomo mogli vzdrževati, bomo morali zaprositi podpore italijansko vlado, ki jo ne želimo vživati. Ako pa bomo deležni te dobrote, smo dolžni, jim biti potem hvaležni, in sloer s tem, da bomo njim služili, njim, tujcem, našim nasprotnikom. Hudo je to, a primorani smo se obrniti do drugih, ker nam rodni bratje nečijo pomagati. To je zahvala za vse tisto, kar smo pretrpeli, zahvala za požrtvovalnost, katero smo kazali ravno mi Primorci v vseh ozirih. Saj smo ravno mi stali na hraniku Jugoslavije na koroški fronti kot prostovoljci; mi smo bili, ki smo bili deležni radi tega veliko javnih pohval v raznih časopisih! To je sedaj zahvala za to, da smo sledili klicu srca raje kot klicu pameti. Težko nam bo, priznavamo, živeti med sovražniki in jim služiti, toda morali se bomo vdati, ker bo tako zahteval od nas — boj za obstanek.

Dijaki-begunci iz Primorja.

Novice.

— Stavka uradnikov na Hrvatskem in v Slavoniji. Kakor smo že poročali, so se zadnja pogajanja med zavodi in uradniki razbila glede službene pragmatike. Ker uradniška organizacija ni hotela odnehati od svojih opravičenih zahtev, je 16. t. m. v vseh denarnih zavodih na Hrvatskem in Slavoniji izbruhnila stavka. — Opozorjamo na današnji oglas krojačnice Fran Igič, ki izdeluje obleke po najnižjih konkurenčnih cenah. — Organizacija slovenskih hvalnikov je raztegnila svoj delokrog na celo Slovenijo. Vlada je že dala tozadevno dovoljenje.

— Državni oddelek za zaščito dece je prešel v področje ministrstva za socialno skrbstvo in se bo odslej nazival »Oddelek za zaščito dece in mladine«.

— Drobilž v Sarajevu. Z dnem 18. t. m. je bil izrocen prometu drobilž mesta Sarajeva v znesku 100.000 kron.

Dnevne vesti.

Cestna železnica stoji!

Včeraj popoldne so na vseh postajajših cestne železnice stale gruča ljudi, ki so nestrpno pričakovali, kdaj jih popelje cestnoželezniški voz proti domu. Nervoznost je narasčala tem bolj, ker se je želedec ob opoldanski uri vedno krepkeje oglašal. Pa ni pomagalo nič. Ljudje so morali naprej brez cestne železnice. Cestnoželezniški promet je bil ustavljen! Ustavljen pa je po krivdi merodajnih činiteljev, ki ne vidijo drugega, kakor svojo nikdar sivo bisago. Sicer je podletje pod sekvestrom, pa tudi to ne pomaga. Če so stopili cestni železnice v stavko, naj se temu nihče ne čudi, čudi naj se kvečjemu, da so ob svojih sramotno nizkih plačah toliko časa vztrajali. Kakor se nam poroča, so stivali pred mesecem svoja skromna, preskromna zahteva. Obratno vodstvo je nato odgovorilo, da bo ugodilo zahtevam, če dovoli občinski svet, da se zviša vozni tarif ter v to svrhu predloži tozadevno zahtevo občinskemu svetu. Le-ta je nvaževal naraščajočo dragino vsakdnjih potrebščin in je soglasno dovolil zahtevano povzvišanje. Človek bi mislil, da je s tem stvar rešena. Pa ni. Gospod Toman je po svoji navadi ukrenil drugače. Uslužbenecem je poudaril mesto zahtevanih 40% le 16%, katere je pa še tako porazdelil, da nekatere kategorije sploh ne bi dobile nikakršnega povzvišanja. Da uslužbenici niso mogli te ponudbe sprejeti, je pač umevno in slavni gospod se je končno odločil, da povisa plače še za reči in piši 4%! Ker se na uslužbenici nečijo pustiti tako enostavno izigravati, so zahtevali, da se jim do včeraj popoldne odgovori na njihove zahteve, in ker tega ni bilo, so stopili takoj v stavko. Zato stoji sedaj cestnoželezniški obrat. Naloga občinskega sveta bi bila, da gosp. Tomanu pouči, da je dovolil povzvišanje tarifa zato, da pridejo uslužbenici vsaj deloma do svojih pravic, da ne bodo stradali, ne pa zato, da si družba zviša svoje dobičke na račun občinstva. Sploh pa ima menda tudi sekvester kaj govoriti in radi bi vedeli, kakšno je njegov nmenje. Javnost ima pravico, da zahteva takešnje vzpostavitev cestno - železniškega prometa na pravičen način. O poteku stavke bomo poročali.

Katastrofa za narodno zdravje

pomeni naredba srbske lekarniške takse za Slovenijo in Istro. Minister za narodno zdravje je odobril predlog zdravstvenega odseka za Slovenijo, da se uveljavi srbska lekarniška taksa za celo kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev. V koliko je sodelovala naša deželna vlada pri tej stvari, je nam neznano; domnevamo, da je zdravstveni odsek za Slovenijo na svojo pest stavil belgradski vladi ta famozni predlog. Tudi ne vemo, če so bili v tej stvari poprašani za mnenje oni faktorji, ki so na lekarniški taksi na vso moč zainteresirani, t. j. bolniške blagajne, dobrodelní zavodi, društvo slovenskih zdravnikov, ubožne blagajne, občinski zastopi itd. Vseled nove lekarniške takse bodo blagajne vsehi omejenih korporacij in zavodov že letos tako silno obremenjeni, da bodo ponekod prišli nujno in sigurno do velikih denarnih težkoti. Pa tudi za zasednika pomeni ta taksa občutljivo obremenitev, priprosti zemljani si po tej taksi rednih zdravil in zdravilnih pripomočkov sploh nabaviti ne bodo mogli. V dokaz temu naj služijo najznačilnejše primere. Imaš nesrečo, da si opariš roko do komolca. Če nisi zavarovane bolniške blagajne, boš plačal honorar zdravniku, ki ti predpiše 100 gramov borovega mazila, 1 meter hidrofilne gaze, 80 gramov vate, eno obvezo: Plačal boš lekarnarju: Za borevo mazilo 33 K 60 h, za hidrofilno gazo 5 K 40 h, za vato 4 K 80 h, in za obvezo 6 K, skupaj 49 K 80 h. Ako je bila opekline na huda, boš ponovil recept dykrat, tudi trikrat, in plačal boš tudi dvakrat, trikrat zgornjo vsoto. Absolutni alkohol stane 90 K liter, liter etra 240 K. Vrtočlave cene. Najzadostujejo te primere, saj gredo cene vsem zdravilom po tej maniri skozi celo knjigo, ki sama stane menda 20 kron. Za nas pomeni ta knjiga stransko darilo našega ministra za narodno zdravje. Posledice, silne in žalostne ne bodo izostale. Nobeno štedenje ne bode odvrčalo vrtočlavih

Pozor, sodrugi, ki imate večje stanovanje! Nadarjen sin našega sodruga bi rad pohajal srednjo šolo v Ljubljani, pa ne more dobiti stanovanja. Sodrug, ki vam je na tem, da pomagamo našemu človeku do nadaljnjih študij, naj sporoče upravništvu, če bi bili pripravljeni sprejeti imenovanega na stanovanje brez hrane in koliko bi zahtevali saj začasno. Zadeva je nujna, ker se prično šole 22. t. m.

Postanski zaslužek, lahek, hiter in dober, ne osebe (tudi otroci nad 14 let) s prodajanjem „Napreja“. Oni, ki se javijo osebno prej, nastavljeni bodo vrhunskega še na dobra mesta. Zglasiti se je od 1/2. do 11. ure dopoldne v upravi „Napreja“, Františkanska ulica 6/L.

A 21/19.

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa okrajnega sodišča v Brežicah z dne 9. septembra 1919 A 21/19/42 se prodajo dne 22. septembra 1919 in naslednje dni, vedno začetek ob 8. uri zjutraj, v župnišču na Vidmu na javni dražbi goveja živina, svinje, vozovi in drugo gospodarsko orodje, pohištvo z opravo, vino s posodo vred i. t. d.

Izključna cena je cenilna vrednost, pod njo se ne proda. -- Reči se smejo ogledati vsak dan pred dražbo od pol osmih do osmih.

Brežice, dne 16. septembra 1919.

Fran Ivanšek

notarski namestnik kot sodni komisar.

562

Št. 2432.

Razpis.

Ves inventar jugoslovanske milarne v Sp. Šiški (za poslopjem ljudske šole) je naprodaj bodisi v celoti, bodisi v posameznih delih (stroji i. t. d). Reflektantje si morejo ogledati milarno vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne. Ponudbe z navedbo cene je vložiti najkasneje

569 3-1

do 15. oktobra 1919

pri Gospodarski komisiji za stvarno demobilizacijo v Ljubljani, Sodna ulica št. 1.

Gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo.

Zdravnica

dr. Eleonora Groyer-Jenko

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6/II.

zopet redno ordinira.

551

Prva jugoslovanska prometna pisarna

v Ljubljani, Dalmatinova ulica št. 3/I.

prevzame izvrševanje vseh vrst reklamacij, revizijo tovarnih listov, daje informacije v vseh strokah železniškega prometa.

Gospodarski promet.

567 3-1

Okrajna bolniška blagajna ljubljanska.

Opr. št. 365/19-1.

Razglas.

Dr. Bogdan Derč ordinira za svojece članov Okrajne bolniške blagajne ljubljanske, in sicer: za noseče, za matere, za dojenčke in otroke brezplačno vsak dan od 3. do 5. ure popoldan v Elizabetni bolnišnici v Streliški ulici (za Gradom).

Svojci, ki potrebujejo zdravniško pomoč, zglasiti se morajo prej v blagajnični pisarni na Turjaškem trgu št. 4, prvo nadstropje, ozir. poslati v pisarno svojega zastopnika, in dokazati svojo upravičenost s kako listino (z izpiskom iz rojstne knjige, poročnim listom itd.), da dobe nakaznico, brez katere ordinira zdravnik le v nujni sili. Kadar je ordiniral zdravnik brez nakaznice, poslati je naknadno po nakaznico.

V Ljubljani, dne 22. julija 1919.

Načelstvo.

Kolporterja za Celje iščemo.

Kdor želi prevzeti ta posel, naj se zgleda pri sodrugu Josipu Marnu, Celje, boln. blag., Vodnikova ul. 3.

569 3-1

Krojači,

zmožni finega dela, dobe proti dobri plači poljubna dela na dom, tudi izven Ljubljane. Zglasiti se je pri **A. Kuncu**, Ljubljana, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.

Vojna zveza kranjskih konzumnih zavodov in konzumnih društev v Ljubljani

reg. zadr. z om. zavezo

vabi k

izredn. občnemu zboru,

kateri se boče vršil

v četrtek dne 25. septembra 1919 ob 11. uri dopoldne

v Mesni posvetovalnici (na magistratu) v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva,
2. izprememba pravil,
3. volitve načelstva,
4. volitve nadzorstva,
5. razni predlogi in nasveti.

558

Načelstvo.

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANTIŠKANSKA ULICA ŠTEV. 6

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO.

TISKOVINE ZA SOLE, ŽUPANSTVA IN URADE. NAJMODERNEJŠE PLAKATE IN VABILA. ZA ŠKOLE IN VESELICE.

LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA TISKANJE CASOPISOV, KNJIG, BROŠUR ITD.

STEREOTIPIJA. LITOGRAFIJA.

Slavnemu občinstvu naznanjava, da sva prevzela

gostilno „Narodni dom“ v Celju.

Skrbela bodeva za dobro in točno postrežbo, ter še priporočava za mnogobrojen obisk.

Ivan in Ana Černe

z Goriškega. 538 15-6

GARJE

srbečico, hraste, lišaje uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 6 K. Po pošti 7 K poštne prosto. Prodaja in razpošilja lekarna Trnkóczy v Ljubljani, zraven 10-6 rotovža. 581

KAJO DELIC,

draguljar in zlatar

Hilšerjeva ul. 4 Ljubljana Hilšerjeva ul. 4

priporočila svoja 377

ZLATARSKA IN DRAGULJARSKO DELAVNICO

za vsako vrsto novih del in popravil, jednako prevzame vse vrste pozlačenja in posrebrjenja. Kupi se staro srebro in zlato po najvišjih cenah, ter se predelava staro zlatino v novo, kakor prstane, uhane itd.

40 lesnih delavcev

se rabi takoj

za sečnjo smrekovega lesa.

Stanovanje v gozdni baraki. Živež se dostavi iz rudniškega konzuma po cenah, kakor drugim rudniškim delavcem. Reflektanti naj se zglasijo pri ravnatelstvu „Trboveljske premegekopne družbe“ v Zagorju ob Savi. 560 2-1

ODVETNIK DR. VIKTOR SUŠNIK

naznanja, da je

otvoril svojo pisarno v Pliberku,

Guštanjska cesta št. 7.

561 3-1

Priporočamo edino tovarniško zalogo

195

šivalnih strojev za rodbino in obrt ter njih

posameznih delov.

POTREBŠČINE za šivilje, krojače in čevljarje ter galanterijske in manufakturne BLAGO za OBLEKE.

Jos. Petelinc, Ljubljana, Sv. Petra nasip, za vodo desno.

Poštni čekovni račun št. 11.323. Telefon št. 54.

Jugoslovanski kreditni zaved

F. Z. Z. O. Z.

Marijin trg 8, v Ljubljani Wolfova ul. 1, sprejme hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje čistih brez odbitka po

4 %

Izvenljubl. vlagatelji dobe poštne položnice.

Inkaso faktur in trgovske informacije.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inoz. mesta. Daje posojila na vknjižbo, poroštvo, vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji. Neposredno pod držav. nadzorstvom.

534 16-1

Brzojavni naslov: JUGOSLOVANSKI KREDIT LJUBLJANA.

Pohištvo

za delavska stanovanja iz mehkega lesa. Spalne sobe, jedilnice, sobe za gospode, vseh vrst lesa in oblik. Kuhinjske oprave, železno pohištvo, tapetniške oprave zelo poceni v trgovini pohištva

Karl Preis, Maribor, Stolni trg št. 6.

Nakup neprisljen!

Ceniki zastonj!

Popravila se sprejemajo. Lastna delavnica.

- IVAN JAX in sin -

LJUBLJANA Dunajska cesta št. 16. LJUBLJANA

Šivalni stroji in stroji za pletenje. Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena l. 1867. Vezanje poučuje brezplačno.

Pisalni stroji „Adler“ :: KOLESA iz prvih tovarov

Dürkopp, Styria, Waffelnrad. 233

Najelegantnejši moderni kroji

Najboljše blago!

Vsakovrstne obleke. — Lastno angleško blago! KONKURENČNE CENE! — — — SOLIDNO DELO!

KROJAČNICA FRAN IGLIČ

V LJUBLJANI -- KOLODVORSKA ULICA 28

(PREJ V TRSTU)

556 3-3

Izdeluje OBLEKE ZA MOŠKE, ŽENSKES IN ZA OTROKE po najokusnejšem modernem angleškem in francoskem kroju in po ugodnih cenah.

Zaloga angleškega blaga za moške obleke.

Kompletne obleke iz tega blaga po meri od 800K naprej.

Glavnica: 200.000.000 kron.

196

Rezerve okrog 150.000.000 kron.

Podružnica kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani,

Prešernova ulica 50 v lastnem poslopiu.

Prodaja in nakup vrednostnih papirjev; borzna naročila; sprejem in oskrba depozitov z vestno revizijo žrebalnih efektov; samoshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom strank; krediti in predjmi vsake vrste; inkaso in eskont-menic; nakazila in izplačila na vsa mesta tu- in inozemstva; potovalna kreditna pisma; sprejem denarnih vlog na knjižice in tekoči račun, itd. --